

РЫМСКІЯ «КАНІКУЛЫ»

Чаму ўрадавы крызіс у Італіі ўзрушыў увесь Стары Свет?

Навіны з Італіі апошнім часам трымаюцца ў топе стужак сусветных інфармагенцтваў. На Апенінах, паводле ацэнак экспертаў, на працягу некалькіх месяцаў развіваўся беспрэцэдэнтны палітычны крызіс. Тут імкліва ўзмацнялася супрацьстаянне паміж еўраскептыкамі, якія перамаглі на выбарах у сакавіку, і палітыкамі, якія падтрымліваюць адзінства з ЕС. Спатрэбілася некалькіх месяцаў, каб «Рух пяці зорак» і «Ліга» дамовіліся аб стварэнні кааліцыйнага ўрада, аднак прэзідэнт краіны Серджа Матарэла наклаў на яго вета і прапанаваў на разгляд парламента новую кандыдатуру прэм'ера. Праўда, учора з другой спробы ўрад усё ж быў зацверджаны. Як праходзілі і чым завяршыліся 88-дзённыя «рымскія канікулы»?

ПРЭМ'ЕРСКІЯ «ШАХМАТЫ»

Кандыдатура на пасаду міністра эканомікі, вядомага ў Італіі еўраскептыка, 81-гадовага эканаміста Паола Савона стала «фатальнай перашкодай» для фарміравання

бач з намі, таму што мы хочам вярнуць дэмакратыю ў гэтую краіну. Мы сталі французскай ці нямецкай калоніяй. Мы сталі краінай, фінансава акупаванай брусельскімі дэмакратамі. Мы хочам ведаць дату выбараў ці на самай справе пойдзем на Рым», — заявіў лідар «Лігі» Матэа Сальвіні.

МІСТАР НАЖНІЦЫ

«Гэтае рашэнне прэзідэнта беспрэцэдэнтнае і антыканстытуцыйнае. Ён не меў ніякага права адмовіцца ад падпісання прызначэння міністра эканомікі», — заявіў італьянскі палітолаг, былы дэпутат Еўрапарламента Джульета К'еза, паведамляе vz.ru. Аднак дэкан факультэта кіравання і палітыкі МДІ-МА, прафесар Акадэміі ваенных навук Генры Сардаран настроены не гэтак рэзка. «Матарэла пацвердзіў, што італьянскі прэзідэнт — не нейкая намінальная постаць. У выпадку палітычных крызісаў ён становіцца ключавым фактарам, і менавіта на ім ляжыць адказнасць за фарміраванне ўрада», — заўважыў эксперт.

У падтрымку ўрада з буйных сіл выступала толькі дэмпартыя на чале з Матэа Рэнца. Паводле яго слоў, Дзі Маё і Сальвіні трымалі Італію ў заложніках апошнія тры месяцы, бо не маглі сфарміраваць урад, што абышлося эканоміцы краіны стратай мільярдаў еўра.

Катарэлі нарадзіўся ў Крэмоне, скончыў Універсітэт Сіены, атрымаў ступень доктара эканамічных навук у Лонданскай школе эканомікі і палітычных навук. У пачатку кар'еры працаваў у Банку Італіі, пасля — у аддзеле фінансаў энергетычнай кампаніі Eni. У 1988 годзе пачаў працаваць у Міжнародным валютным фондзе, быў кіраўніком дэлегацыі МВФ у Італіі і Вялікабрытаніі. У 2013 годзе ва ўрадзе Энрыка Лета Катарэлі быў прызначаны надзвычайным камісарам па рэвізіі дзяржаўных выдаткаў. За гэтую працу атрымаў мянушку Містар Нажніцы.

«Мне здаецца больш верагодным, што мяне паклічуць у «Інтэр» гуляць на месцы Ікардзі як цэнтральнага нападаючага», — казаў ён некалькіх месяцаў таму, калі журналісты пыталіся ў яго пра магчымае прызначэнне на пасаду прэм'ера, адзначала італьянскае інфармацыйнае агенцтва Ansa. Запрашэнне прыехаць да прэзідэнта паступіла, калі ён правяраў працы

сваіх вучняў у міланскім Універсітэце Баконі, дзе выкладае як запрошаны прафесар. На візіт да прэзідэнта Катарэлі прыбыў на цягніку з запlechнікам.

ВЯРТАННЕ АДВАКАТА

Эксперты адзначаюць, што палітычная сітуацыя ў Італіі — трэцяй па памеры эканоміцы еўразоны — магла перарасці ў сур'ёзны кантынентальны фінансавы крызіс. Адзін з індыхатараў пагрозы — павелічэнне розніцы паміж коштам дзяржаблiгацый Германіі і Італіі, якая вызначае памер працэнтаў абслугоўвання знешняга доўгу. Гэты паказчык перавысіў максімальны ўзровень за апошнія пяць гадоў.

Кіраўніком МЗС Італіі стане былы міністр па еўрапейскіх справах Энца Моавера-Міланэзі, які працаваў ва ўрадзе з 2011 па 2014 год. Пасаду кіраўніка МУС заняў федэральны сакратар «Лігі» Матэа Сальвіні, як чакаецца, на гэтай пасадзе ён зоймецца барацьбой з нелегальнай міграцыяй. Лідар «Руху пяці зорак» Луіджы Дзі Маё ўзначаліць аб'яднанае Міністэрства працы і эканамічнага развіцця (раней гэта былі два асобныя ведамствы). Разам з Сальвіні яны возьмуць на сябе таксама абавязкі віцэ-прэм'ераў. Міністэрства эканомікі і фінансаў Італіі ўзначаліць прафесар палітычнай эканомікі рымскага ўніверсітэта «Тор Вергата» Джавані Трыа. Эканаміст Савона, прызначэнне якога на пасаду кіраўніка Мінэканомікі ра-



Джузэпэ Контэ стаў прэм'ер-міністрам Італіі.

новага ўрада, паколькі, на думку Серджа Матарэлы, пагражала прысутнасці Італіі ў еўразоне. Прапанова прэзідэнта замяніць Савону іншай кандыдатурай не сустрэла энтузіязму ў «Лігі» і «Пяці зорак». У сувязі з гэтым Джузэпэ Контэ, абраны партыямі ў якасці кандыдата ў прэм'еры, у мінулую нядзелю проста адмовіўся ад мандата на фарміраванне ўрада.

А ў панядзелак, 28 мая, прэзідэнт Італіі даручыў сфарміраваць урад 64-гадоваму эканамісту Карла Катарэлі. Ён не належыць ні да адной з партый, якія ўдзельнічалі ў сакавіцкіх парламенцкіх выбарах. Прэзідэнт абраў яго ў якасці тэхнічнага прэм'ера, які павінен сфарміраваць урад і атрымаць адабрэнне парламента на яго работу. Пра гэта распавёў генсакратар прэзідэнцкай канцылярыі Уга Дзампелі ў эфіры тэлеканала Rai News.

Аднак Італія — краіна выбуховых эмоцый. Выбаршчыкі адчулі сябе ашуканымі, і замест канструктыўнага фарміравання ўрада (на падставе вынікаў сакавіцкіх парламенцкіх выбараў) актывізаваліся пратэстныя настроі. Выбар Матарэлы адкладае крызіс, але можа прывесці да яшчэ большага росту папулісцкіх настрояў на наступных выбарах», — заўважыла агенцтва Bloomberg Розамарыя Біцэці з рымскага Luiss University. — Людзі галасавалі за гэтыя партыі, і ім можа быць складана зразу мець, чаму яны не могуць мець свой урад».

Лідары «Лігі» і «Пяці зорак» рашэнне прэзідэнта аб выбары тэхнічнага прэм'ер-міністра жорстка раскрытыкавалі, убачыўшы ў ім саступку Еўрасаюзу. «Калі няма адабрэння ў Берліне, Парыжы або Бруселі, урад у Італіі не можа быць сфарміраваны. Гэта вар'яцтва, і я прашу італьянскі народ быць по-

Лідар «Пяці зорак» Луіджы Дзі Маё ў сваю чаргу абвясціў аб пачатку кампаніі пад лозунгам «Мой голас мае значэнне» і заявіў пра неабходнасць імпічменту прэзідэнта. Абедзве партыі паабяцалі, што іх дэпутаты не будуць галасаваць за ўрад Катарэлі. У адмове падтрымаць тэхнічны кабінет з імі салідарнае аб'яднанне «Наперад, Італія» Сільвіа Берлусконі. «Парламент выразна сказаў, што ўрад Катарэлі не будзе падтрыманы. «Наперад, Італія» не дасць галасоў», — напісаў у Facebook прадстаўнік фракцыі ў парламенце Джорджа Мулю.

«Еўрасаюз і фінансавыя рынкі чарговы раз канфіскуюць дэмакратыю. Тое, што адбываецца ў Італіі, — гэта дзяржпераварот, напад на італьянскі народ з боку нелегітымных інстытутаў. У фоне такога адмаўлення дэмакратыі па ўсёй Еўропе нарастае народны гнеў!» — пракаментавала сітуацыю на Апенінах лідар французскага «Нацыянальнага фронту» Марын Ле Пен на сваёй старонцы ў Twitter.



Палітычны крызіс у Італіі абрынуў еўрапейскія фондавыя рынкі.

У ЕС з трывогай сачылі за падзеямі на Апенінах: верагоднасць правядзення новых выбараў і канчатковага развароту краіны да папулізму вельмі высокая, паведаміў нямецкі тэлеканал N-TV. Як лічыць кіраўнік Еўракамісіі Жан-Клод Юнкер, «Італія мае найважнейшае значэнне для Еўрапейскага саюза». Гэтая краіна рызыкуе ператварыцца ў другую Грэцыю, аднак Рым атачае значна больш магутную эканоміку, якая мае вельмі важнае значэнне для Еўрасаюза, таму цяжасці Італіі здольныя пахіснуць падмурак усяго Старога Свету, адзначае N-TV.

Днямі лідар «Руху пяці зорак» Луіджы Дзі Маё выйшаў з прапановай унесці змены ў спіс кандыдатаў, прызначыўшы на пасаду міністра эканомікі прэтэндэнта, які б задаволіў Матарэлу. У чацвер вечарам чарговыя перамовы лідараў «Пяці зорак» і «Лігі» прывялі да выпрацоўкі «ўмоў для фарміравання палітычнага ўрада», згодна з якімі Савона перайшоў бы на менш прыкметную ролю. Пасля гэтага выкліканы ў прэзідэнцкі Квірынальскі палац Катарэлі адмовіўся ад мандата, а Джузэпэ Контэ, які прыбыў туды праз некалькі гадзін пасля яго, пагадзіўся ўзначаліць урад і адразу прадставіў свой спіс міністраў.

ней заблакіраваў прэзідэнт, зойме пасаду міністра па справах Еўрасаюза. Кіраўніком Мінабароны стане прадстаўніца «Руху пяці зорак» Элізабета Трэнта.

Урад 54-гадовага адваката і ўніверсітэцкага прафесара ўчора ўвечары (напярэдадні нацыянальнага свята — Дня рэспублікі, — які адзначаецца сёння) прыняў прысягу і з гэтага моманту лічыцца дзеючым. Затым ён атрымае вотум даверу ў абедзвюх палатах нацыянальнага парламента, дзе «Ліга» і «Рух пяці зорак» у сукупнасці валодаюць большасцю галасоў.

А міжнародны дэбют Контэ, які не меў раней палітычнага вопыту, адбудзецца ўжо праз тыдзень — у Канадзе на саміце «Групы сямі» (7-8 чэрвеня). У выніку замест абяцаных раней дэманстрацый у абарону парушанай дзяржаўнымі інстытутамі дэмакратыі будзе яе сумеснае ўшанаванне.

Як адзначае ТАСС, усе ўдзельнікі складанага палітычнага працэсу, які можна параўнаць з цяжкімі родамі, выказалі задавальненне вынікам: і Сальвіні, які ўмацаваў і прымножыў сваю папулярнасць, і Дзі Маё, якому ўсё ж удалося выканаць ускладненую на яго задачу прывесці «пяцізоркавых» да ўлады, і Матарэла, які, відавочна, уздыхнуў з палёгкай.

Захар БУРАК.